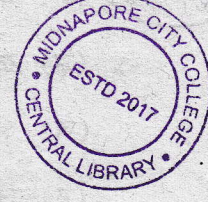

2022

5th Semester Examination
SANSKRIT (Honours)

Paper : DSE 2-T

[CBCS]

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

[Theatre and Dramaturgy in Sanskrit]

1. अधोनिर्दिष्टेषु दशप्रश्नानां सरलसुरगिरा देवनागर्या च समाधानं विधेयम् :

2×10=20

- (क) नाट्यशास्त्रे कतिविधं प्रेक्षागृहमुक्तम् कानि च तानि ?
- (ख) किं नाम रङ्गशीर्षम् ?
- (ग) कीदृशी भूमिः रङ्गालयस्य कृते प्रशस्ता ?
- (घ) नाट्यं कथं दृश्यमित्यभिधीयते ?
- (ङ) आकाशभाषितसंलापः को भवति ?
- (च) का नाम अवस्था ? सा कतिविधा ?
- (छ) प्रतिनायकः को भवति ?

P.T.O.

(2)

- (ज) को नाम स्वादः ?
- (झ) लोकनाट्यं किम् ? लोकनाट्यद्वयस्य नाम कार्यम् ?
- (ञ) आधुनिकरङ्गमञ्चस्य मुख्यवैशिष्ट्यं किमस्ति ?
- (ट) लोकापतामहब्रह्मण रचितं रूपकद्वयं किम् ? कुत्र रूपकद्वयस्य अभिनयः सज्जातः ?
- (ठ) को नाम क्षोभः ?
- (ड) कः खलु पारिणार्शिकी भवति ?
- (ढ) किं नाम आधिकारिकवृत्तम् ?
- (ण) कीदृशो गुणविशिष्टो नेता भवितुमर्हति ?
2. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु कस्यचिद् चतुष्टयस्य उत्तरं प्रदेयम्। तेषु एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं संस्कृतेन देवनागर्या च लेख्यम् : 5×4=20
- (क) टीका लेखाः : रङ्गशीर्षम्, प्रासङ्गिकवृत्तम्।
- (ख) को नाम अभिनयः ? अभिनयः कतिविधः, तेषु कस्यचिद् एकस्य अभिनयस्य वैशिष्ट्यमालोच्यताम्।
- (ग) को नाम नाट्यसंलापः ? स कतिविधः ? संक्षेपेण सर्वमालोचय।
- (घ) नायकः कतिविधः ? तेषु कस्यचिद् एकस्य नायकस्य स्वरूपम् उपस्थाप्यताम्।
- (ङ) टीका लेखाः : कञ्चुकी।
- (च) लोकनाट्यं किम् ? संक्षेपेण परिचयः प्रदेयः।

(3)

3. अधस्तनेषु यथेच्छं प्रश्नद्वयस्य उत्तरं प्रदीयताम् : 10×2=20
- (क) प्रकारभेदोल्लेखपूर्वम् अर्थोपक्षेपकविषयमाश्रित्य एकः प्रबन्धः लेख्यः :
- (ख) भरतस्य नाट्यशास्त्रानुसारेण रङ्गशालानां प्रकारभेदाः निर्माणशैली च संक्षेपेण आलोच्यन्ताम्।
- (ग) को नाम रसः ? रसस्वरूपं वर्णनापूर्वकं रसभेदाः स्पष्टीक्रियन्ताम्।
- (घ) संस्कृतनाट्यसाहित्ये वैदिकसाहित्यस्य अवदानं व्याख्यायताम्।

(4)
OR

Tools and Techniques for Computing Sanskrit Language]

1. यथेच्छं दश प्रश्नान् उत्तरतः : 2×10=20
- (क) ISCI—इत्यस्य पूर्णं रूपं किम् ?
- (ख) रूपतात्त्विकेन विश्लेषकेण (Morphological Analyser) किं क्रियते ?
- (ग) चतुर्णां मुक्तरूपाणां (Free Morpheme) नामानि लिखत ?
- (घ) Syntagmatic Relation— इति किम् ?
- (ङ) Paradigmatic Relation— इति किम् ?
- (च) चतुर्णां बद्धरूपाणां (Bound Morpheme) नामानि लिखत ।
- (छ) अक्षरम् (Syllable) इत्यस्य लक्षणं किम् ?
- (ज) यन्त्रानुवादः (Machine Translation) किम् ?
- (झ) AI— इति किम् ?
- (ञ) STT— इति किम् ?
- (ट) NP (Noun Phrase)— इति किम् ?
- (ठ) VP (Verb Phrase)— इति किम् ?
- (ड) मूलध्वनिः (Phoneme) किम् ?
- (ढ) यन्त्रानुवादे सन्धिविश्लेषणस्य (Sandhi Analyser) का आवश्यकता ?

(5)

(ग) यन्त्रानुवादे संस्कृतभाषायां कारकविश्लेषणाय (Karakaka Analyser) सङ्कटानि कानि ?

2. यथेच्छं चतुरः प्रश्नान् उत्तरतः : 5×4=20

- (क) एकस्य प्रबन्धस्य एकस्मात् अनुच्छेदात् कानि तथ्यानि संग्रहीतव्यानि ?
- (ख) Indic-Roman अक्षराणि लिखत ।
- (ग) Immediate Constituent Analysis— इति किम् ? सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
- (घ) NLP— इत्यस्य इतिहासविषये लघुटिप्पणी लिखत ।
- (ङ) NLP— इत्यस्य सङ्कटानि कानि ?
- (च) संस्कृतभाषायाम् वर्णानाम् उच्चारणस्थानविषये लघुटिप्पणीम् लिखत ।
3. यथेच्छं प्रश्नत्रयम् उत्तरतः : 10×2=20
- (क) संस्कृतभाषायाः ध्वनिविद्याम् (Phonology) आश्रित्य एकं लघुप्रबन्धं रचयत ।
- (ख) संस्कृतभाषायाः रूपतत्त्वम् (Morphology) आश्रित्य एकं लघुप्रबन्धं रचयत ।
- (ग) सोदाहरणं संस्कृतावाक्यनिर्माणप्रक्रियां विवृणुत ।
- (घ) Speech Corpus Generation— इत्यस्य उपरि एकं लघुप्रबन्धं लिखत ।